

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ СОФИЯ

Проф. Георги Ончев, дм, Ръководител на Катедра по психиатрия и медицинска психология
София 1431, ул. „Св. Г. Софийски“ №1; 02/9230680, email: georgi.onchev@gmail.com

MEDICAL UNIVERSITY SOFIA

Prof. Georgi Onchev, MD, PhD, Department of Psychiatry and Medical Psychology, Head
Sofia 1431, 1 St G. Sofiisky str.; ph/f: +3592/9230680; email: georgi.onchev@gmail.com

РЕЦЕНЗИЯ

на проф. д-р Георги Нейчев Ончев, дм,
от Катедра по психиатрия и медицинска психология
при Медицински Университет (МУ) София,
член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-267/ 25.05.2023 г. на Ректора на МУ-Варна

за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ – едно място в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Психиатрия“ за нуждите на Катедра по психиатрия и медицинска психология, Факултет „Медицина“ при МУ-Варна, на база Втора психиатрична клиника, УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД – Варна, обявен в „Държавен вестник“, бр. 28/28.03.2023 г.

1. Общо представяне на процедурата

Единствен кандидат, подал документи за участие в конкурса, е гл. асистент д-р Живко Павлинов Апостолов, дм. Представените от него документи и материали са подадени в законоустановения срок и са в съответствие с процедурата за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитието на академичния състав в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (посл. ред. 21.11.2022 г.) и неговите приложения.

2. Кратки биографични данни и кариерно развитие

Д-р Живко Павлинов Апостолов, дм, е завършил медицина в МУ-Варна (2010 г.). Има двегодишен лекарски опит в спешна и първична медицинска помощ, а от 2012 г. работи във Втора психиатрична клиника на УМБАЛ „Света Марина“, Варна, и придобива специалност „психиатрия“ през 2017 г. От 2011 г. е редовен докторант към Катедрата по психиатрия и медицинска психология при МУ-Варна, като защитава успешно дисертационния си труд на тема „За някои измерения на мозъчната асиметрия при шизофрения“ за придобиване на ОНС „доктор“ през 2014 г. От 2016 до 2018 г. е хоноруван асистент, от 2018 г. е асистент, а от 2019 г. е главен асистент към Катедрата по психиатрия

и медицинска психология при МУ-Варна, като е водил занятия както по психиатрия, така и по медицинска психология.

3. Научни трудове

Представените научни публикации извън тези за ОНС „доктор” са 1 монография, 12 пълнотекстови статии и 3 резюмета. 11 от статиите са в български издания, а 1 е в международно списание; 2 от статиите са в издания, реферирани в световните бази данни (Web of Science – Core collection и Scopus), а 10 са в нереперирани издания. В представената официална академична справка, изтовена от Библиотеката на МУ-Варна, публикациите с номера 11 и 12 от показател Г8 са включени некоректно, защото са резюмета, а не пълнотекстови „публикации и доклади”. Техният количествен принос за този показател е скромен (общо 12 т.) и дори при премахването им общият брой точки по показателите Г5-9 (258 т.) надхвърля задължителния минимум от 200 т.

Публикацията, посочена като „пълнотекстова ... извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „доцент” ” (стр. 5 от академичната справка), не е пълнотекстова, а резюме (подобно на другите две резюмета в Scripta Scientifica Vox Studentium) и следва да не се отчита като такава.

Общият брой на цитиранията на публикациите на кандидата е 11, като в тях не попадат автоцитирания. Тъй като цитиранията са в нереперирани издания (показател Д12 от Приложение 1 към Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна), общият брой точки по този показател е 55.

В 12-те същински пълнотекстови статии кандидатът е единствен автор в 5 от тях, първи автор в 6 и втори в една. Тематично публикациите са свързани с шизофрения, еволюционна психиатрия, мозъчна асиметрия, депресия и тревожни разстройства и с някои философско методични аспекти на неврокогницията. Езикът е прецизен и академично издържан.

Слабите страни на представените трудове за хабилитация са: а) тяхната оскъдност; б) поместването им в предимно нереперирани издания, някои от които (като GP News, MEDINFO, PRO MEDIC) са нисък ранг периодика с реферативен и образователен облик и с неясни правила за рецензиране; в) липсата на оригинални научни публикации с изключение на една с ретроспективно събиране на данни от болнична документация – останалите са обзори, а в една има описание на клиничен случай; г) липса на публикации в издания с импакт фактор (IF) или с по-висок импакт ранг. Изводимо, цитиранията са единствено от нереперирани български източници. Трябва да се направи уговорката, че тези слабости не са несъвместими с изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна за съответната академична длъжност.

По специално внимание заслужава хабилитационният труд „Еволюционна психиатрия: по-различен поглед към шизофренията и психопатологията” (2018), който представлява едно интегративно приложение на принципите на нео-дарвинизма към психопатологията. Монографията е наситена като информация и текст и същевременно авторът с лекота превключва между различни дисциплини като психиатрия, еволюционна

биология, неврофизиология, антропология, генетика и етология, илюстрирайки различните темпове на културната и биологичната еволюция на човека и появата на болести в резултат на това разминаване. В нея са представени ред теоретични и емпирични основания за разглеждането на шизофрения като страничен продукт на еволюцията. Компетентно и съдържано са описани хемисферната специализация и развитието на езика, т. нар. социален мозък, когнитивното функциониране в света на символите и на „двойната“ реалност и провалът на това функциониране при тежката психична болест. Изпреварването на биологичната еволюция от културната е проследено и при други психични разстройства, където адаптивните древни поведения могат да се разглеждат като прототипи на съвременните симптоми при промяна на средата. Едно от основните послания на монографията е, че гените за психичните разстройства вероятно са ни помагали в миналото и са част от човешката ни същност.

4. Оценка на научните приноси

Приносите от обзорните публикации са основно приложни и потвърдителни, а оригиналните са от областите на еволюционната психиатрия и мозъчната асиметрия. Те могат прегледно да бъдат систематизирани по отделни тематични области.

4.1 Еволюционна психиатрия

Откроява се еволюционната роля на социалната когниция и социалния мозък за възникването на психопатологията. Разгледани са еволюционните теории за възникването на шизофрения, както и на някои други психични разстройства, като са направени смели препратки между различни дисциплини.

4.2 Шизофрения

Направено е сравнение в тенденциите на предписване на антипсихотици при първи шизофреничен епизод за 10 годишен период чрез ретроспективен преглед на болничен архив. Представени са обзори върху фармакотерапевтичните и психотерапевтичните възможности при лечението на шизофрения.

4.3 Депресия и тревожни разстройства

Представени са обзори върху персонализирани подходи при лечението на депресия, връзката между пролапс на митралната клапа и паническо разстройство, диабет и депресия и други психични разстройства и лечението на тревожни разстройства по време на бременност и кърмене.

4.4 Философско методични аспекти при съвременната неврокогнитивна наука

Направен е обзор върху въплътената когниция, представящ идеите за ролята на тялото и взаимодействията му със средата за когницията в противовес на традиционния възглед за мозъка като единствен център на познанието. Обсъждат се теоретично възможни последици от този парадигмален фокус и в частност за по-доброто разбиране и лечение на шизофрения.

4.5 Мозъчна асиметрия

Оригиналните научни приноси в тази област са разгледани в дисертационния труд на кандидата и не са същински обект в оценката на критериите за академичната длъжност в настоящия конкурс.

5. Преподавателска дейност

Д-р Апостолов е бил хоноруван асистент (2016-2018 г.) с 60 учебни часа учебна натовареност годишно, а като редовен преподавател (асистент и главен асистент) от 2018 г. досега има учебна натовареност между 221 и 229 учебни часа годишно – както на български, така и на английски език.

6. Лечебна дейност

Д-р Апостолов е теоретично и практически добре подготвен клиницист с феноменологичен подход и терапевтичната нагласа. Предходният му опит в спешната и общата медицина е полезна увертюра към тясното специализиране и придава широта и клиничен реализъм в практиката. Той работи както с патологията от общата психиатрия, така и от областта на зависимостите. Кандидатът има изграден професионален интегритет. Независимо че лечебната дейност не е специфичен критерий за хабилитация, тези качества са неотменна част от комплексното оценяване.

7. Участие в научни форуми и организации

Д-р Апостолов има участие в пет европейски конгреса и в две национални конференции. Той има активни профили в Google Scholar, Research Gate, ORCID, ResearcherID и eLibrary.

8. Обобщение и заключение

В таблицата по-долу са представени обобщените данни в количествен вид от различни области на научната активност на кандидата, като са съпоставени с изискванията по съответните групи от показатели съгласно Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна (и Приложение 1) за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина – медико-клинична област. Вижда се ясно, че реалните параметри на кандидата удовлетворяват тези на Правилника на Университета.

Таблица. Съответствие на реалните показатели за научната дейност на кандидата спрямо минималните изисквания на Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна (Приложение 1) за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина – медико-клинична област

Група от показатели	Изисквани от ПРАСМУ-Варна	Реални на кандидата
A1	50	50
B3	100	100
Г5-Г9	200	258
Д10-Д12	50	55
Е	0	0
Общ брой точки	430	463

Д-р Апостолов има потенциал за разширяване на своите научни дирения и за по-амбициозна изследователска и публикационна активност. Неговата младост и задълбоченост предполагат по-широк размах на правене на наука и писане и дават основания за очаквания в това отношение.

Цялостната оценка на научната и преподавателската дейност на кандидата показва, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за развитието на академичния състав в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина – медико-клинична област. Това дава основание за **положително становище** за заемането на академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, специалност „Психиатрия”, от д-р Живко Павлинов Апостолов, дм.

проф. д-р Георги Ончев

